

Antti Pukara
Pukarantie 498
38950 Honkajoki

Lihaskalan laajentaminen, Kankaanpää
Päätös ympäristövaikutusten arviointimenettelyn soveltamisesta
yksittäistapauksessa

1 Hanke

Antti Pukara, lihasikalan laajentaminen, Kankaanpää

2 Vireilletulo

Hankkeesta vastaava on pyytänyt Varsinais-Suomen ELY-keskukselta päätöstä siitä, edellyttääkö suunnitteilla oleva lihasikalan laajennushanke ympäristövaikutusten arviointimenettelyä (YVA-menettely). Hankkeesta vastaava on toimittanut Varsinais-Suomen ELY-keskukselle ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain (252/2017, YVA-laki) 12 §:n ja YVA-asetuksen 1 §:n edellyttämät tiedot hankkeesta 24.11.2025 ja täydentänyt tietoja 9.12.2025, 15.12.2025 sekä 10.3.2026.

Valtion aluehallintouudistuksen myötä 1.1.2026 toimintansa aloittanut Lupa- ja valvontavirasto on korvannut alueelliset ELY-keskukset YVA-lainsäädännön tarkoittamana toimivaltaisena viranomaisena päätettäessä YVA-lain 13 §:n mukaisesti arviointimenettelyn soveltamisesta hankkeeseen yksittäistapauksessa.

3 Hankkeesta vastaavan toimittamat tiedot hankkeesta

3.1 Hankkeen kuvaus

Antti Pukara suunnittelee nykyisen lihasikalatoimintansa laajentamista 1620 eläinpaikalla. Sikalalla on Etelä-Suomen aluehallintoviraston 7.12.2016 myöntämä voimassa oleva ympäristölupa (ESAVI/7366/2016, Nro 303/2016/1) 1880 sialle ja laajennuksen jälkeen eläinmäärä olisi enintään 3500 sikaa. Lisäksi hankkeesta vastaava suunnittelee sikalan vanhimpien osien käytöstä poistamista, jolloin eläinmäärä laskee noin 400 eläimellä vuonna 2030. Sikalan eläinmäärä pidetään käytännössä 10 % pienempänä kuin sallittu eläinmäärä, koska yksi osasto kerrallaan on pesukierrossa ja usean osaston eläinmäärää on harvennettu.

Suunniteltu laajennus rakennetaan peltoalueelle nykyisen toiminnan välittömään yhteyteen, vuonna 2008 valmistuneen sikalan jatkoksi. Laajennushanke sijaitsee Karvianjoen vesistöalueella. Karvianjoen alajuoksulla sijaitsee Natura 2000 -alue. Laajennushankkeen läheisyydessä sijaitsee myös Pukaran pohjavesialue ja luoteispuolella vedenottamo.

Syntynyt liete pumpataan ensin sikalan viereiseen lietealtaaseen, josta se siirretään etälietesäiliöihin. Laajennushankkeessa rakennetaan uusi 1800 m³ etälietesäiliö ja käytössä on myös 1300 m³ etälietesäiliö. Lietesäiliöt tarkastetaan säännöllisesti ja niiden pinnan taso tarkastetaan pumppausten aikana. Liete levitetään pelloille ja käytössä olevaa levitysalaa on yhteensä 340 ha.

Lähin asuinrakennus sijaitsee 240 m päässä ja seuraavat 420 m sekä 1500 m etäisyydellä. Laajennuksen välittömässä läheisyydessä on toiminnassa oleva navetta ja seuraava eläinsuoja sijaitsee 3,5 km päässä.

Hankkeessa syntyy 100 m³ pesuvettä vuodessa. Nykyisen toiminnan vedenkulutus on 10–15 m³/vrk ja laajennushankkeen myötä kokonaisvedenkulutus on 15–20 m³/vrk. Laajennushankkeessa arvioidaan syntyvän raatoja noin 15 t/a. Raadot siirretään päivittäin raatokonttiin ja ne haetaan kolmen viikon välein Honkajoki Oy:n toimesta.

Laajennushankkeen myötä eläinten tuonti- ja vientikuljetusten määrä kasvaa siten, että niitä on kerran viikossa. Rehukuljetusten määrä pysyy ennallaan, mutta kuormakoot ovat isompia. Tiivistekuljetuksia on kolmen viikon välein ja märkärehua kuljetetaan kerran viikossa. Viljatoimituksia tulee laajennushankkeessa 12 enemmän vuodessa nykytoimintaan verrattuna.

Sikalaa lämmitetään hakekattilalla sekä lietekuilujen viilentämisen avulla. Myös ruokintaan kuluvalle vedelle voidaan viilentää lietekuiluja. Hankkeesta vastaava suunnittelee myös lämpöpumpun hankkimista.

3.2 Hankkeesta vastaavan kuvaus hankkeen todennäköisesti merkittävistä ympäristövaikutuksista sekä toimenpiteistä niiden välttämiseksi ja ehkäisemiseksi

Hankkeesta vastaavan arvion mukaan lihasikalatoiminnan haju- ja meluhaitat eivät kasva tilakeskuksessa laajennushankkeen myötä. Sikalan haju- ja ammoniakkipäästöjä lievennetään ruokinnalla, karsinoiden puhtaana pitämisellä, toimivalla ilmanvaihdolla ja lietekuilujen viilennyksellä. Tilan omassa rehujen ja lietteiden kuljetuksessa vältetään yöllistä työskentelyä. Satunnaisesti muita rehu- ja teuraskuljetuksia toteutuu yöaikaan. Lietettä kuljetetaan rekalla traktorikuljetusten vähentämiseksi.

Laajennushankkeessa syntyy 3900 m³ enemmän lietettä. Lietteen peltolevitys aiheuttaa lisääntyviä hajuhaittoja, joita lievennetään lietteen veitsimultauksella. Levityspellot eivät ole tulvaherkillä tai viljelysluokaltaan arveluttavan korkean fosforiluvun alueilla. Lietettä ei levitetä pohjavesialueella sijaitseville pelloille.

4 Asian käsittely

4.1 Viranomaisten kuuleminen

Lupa- ja valvontavirasto on kuullut ennen päätöksentekoa Kankaanpään kaupunkia, Satakunnan alueellista vastuumuseota ja Satakuntaliittoa. Ohessa on esitetty saapuneiden lausuntojen sisältö tiivistettynä.

Kankaanpään kaupunki lausuu, että kokonaisuudessaan nykytoiminta sekä laajennushanke muodostavat YVA-lain liitteen 1 hankeluettelon kokorajan ylittävän hankkeen, mutta eläimiä kasvatetaan enimmäismäärällä vain joitakin vuosia ja lisäksi tilan täyttöasteen takia eläinmäärä on käytännössä pienempi. Pohjaveteen kohdistuvat vaikutukset nähdään vähäisinä, koska sikala sekä lietealtaat eivät sijaitse pohjavesialueella. Lisääntyvä haju tai liikenne eivät merkittävästi muuta hanketta ympäröivää aluetta tai maisemaa. Kun otetaan huomioon hankkeen sijainti, ominaisuudet sekä vaikutusten luonne, laajennushankkeeseen ei ole tarpeen soveltaa YVA-menettelyä. Karvianjokeen kohdistuvat vaikutuksien ja muiden vaikutuksien rajoittaminen voidaan hoitaa ympäristölupamenettelyn yhteydessä.

Satakunnan alueellinen vastuumuseo tuo lausunnossaan esille laajennushankkeen alueen sijainnin osittain maisemallisesti tärkeällä alueella Satakunnan vaihemaakuntakaavassa 2 sekä arvoaluetta koskevan suunnittelumääräyksen. Hankealuetta ei ole inventoitu ja sille ei sijoitu asema- tai yleiskaavoja. Laajennushankkeeseen ei ole tarpeen soveltaa YVA-menettelyä rakennettuun kulttuuriympäristöön tai maisema-arvoihin kohdistuvien vaikutusten takia.

Satakuntaliitto tuo lausunnossaan esille hankealueen maakuntakaava- ja vaihemaakuntakaavatilanteen sekä aluetta koskevat maakuntakaavojen merkinnät sekä suunnittelumääräykset. Laajennushanke sijoittuu muun muassa matkailun kehittämisvyöhykkeelle ja osittain pohjavesialueelle. Lähellä on myös moottorikelkkareitin yhteystarpeen merkintä, maisemallisesti tärkeä alue sekä Karvianjoen alajuoksulla Natura 2000 -alue. Lisäksi koko Satakunnan maakuntakaava-aluetta koskee yleinen vesien tilaa koskeva suunnittelumääräys. YVA-menettelyn tarpeen arvioimisessa tulee ottaa huomioon kasvatustoiminta kokonaisuudessaan. Hankkeesta voi aiheutua vaikutuksia läheiselle pohjavesialueelle, maisemallisesti tärkeälle alueelle sekä Karvianjokeen. Merkittävän haitan kynnys Karvianjoen koskien Natura-alueeseen on eri hankkeiden yhteisvaikutusten takia ylitetty. Siten suunniteltavien hankkeiden ympäristövaikutuksiin ja niiden lieventämiseen tulee kiinnittää huomiota. Kun otetaan huomioon sekä YVA-laki että luonnonsuojelulaki, hankkeeseen on tarpeellista soveltaa YVA-lain mukaista arviointimenettelyä.

4.2 Hankkeesta vastaavan kuuleminen

Hankkeesta vastaavalle on ennen päätöksentekoa annettu tilaisuus tulla kuulluksi saaduista lausunnoista. Hankkeesta vastaava ilmoitti 27.2.2026 mennessä, ettei anna vastinetta saapuneisiin lausuntoihin.

5 Lupa- ja valvontaviraston päätös

Antti Pukaran lihasikalan laajennushankkeeseen ei sovelleta ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain (252/2017) mukaista ympäristövaikutusten arviointimenettelyä. Hankkeesta ei Lupa- ja valvontaviraston arvion mukaan todennäköisesti aiheudu merkittäviä ympäristövaikutuksia, kun otetaan huomioon hankkeen ominaisuudet ja sijainti sekä vaikutusten luonne sekä esitetyt haitallisten vaikutusten välttämisen- ja ehkäisemistoimenpiteet.

Mikäli hanke tai sen aiheuttamat todennäköisesti merkittävät ympäristövaikutukset muuttuvat jatkosuunnittelussa nyt esitetystä, arviointimenettelyn tarve tulee arvioida uudestaan.

5.1 Päätöksen perustelut

Lupa- ja valvontaviraston päätös ympäristövaikutusten arviointimenettelyn soveltamisesta yksittäistapauksessa perustuu YVA-lain 3 ja 11 §:ään.

Arviointimenettelyä sovelletaan yksittäistapauksessa sellaiseen hankkeeseen tai jo toteutetun hankkeen muutokseen, joka todennäköisesti aiheuttaa laadultaan ja laajuudeltaan, myös eri hankkeiden yhteisvaikutukset huomioon ottaen, YVA-lain liitteen 1 hankeluettelon mukaisten hankkeiden vaikutuksiin rinnastettavia merkittäviä ympäristövaikutuksia (YVA-laki 3 § 2 mom.).

Päätöksenteossa otetaan lisäksi huomioon hankkeen ominaisuudet ja sijainti sekä vaikutusten luonne. Päätöksenteon perustana olevista tekijöistä säädetään YVA-lain liitteessä 2.

Hankkeen ominaisuudet ja sijainti sekä vaikutusten luonne

YVA-menettelyä edellyttävät sellaiset hankkeet ja niiden muutokset, joilla todennäköisesti on merkittäviä ympäristövaikutuksia (YVA-laki 3 § 1 mom.). YVA-lain liitteen 1 hankeluettelo sisältää hankkeet, joihin sovelletaan aina arviointimenettelyä. Liitteen 1 kohdan 1 alakohdan b) mukaan arviointimenettelyä sovelletaan sikaloihin, joissa kasvatetaan yli 3000 sikaa tai 900 emakkoa. Hankkeesta vastaavan esittämä lihasikalahanke on luonteeltaan nykyisen toiminnan laajentamista ja kuuluu kyseisen alakohdan hanketyyppiin. Nykyisen ympäristöluvan mukainen toiminta, 1880 sikaa, ei edellytä arviointimenettelyn soveltamista. Laajennushanke eli eläinpaikkojen kasvattaminen 1620 sialla, on 54 % YVA-lain liitteen 1 hankeluettelon sikalahankkeiden kokorajasta.

Nykyisen lihasikalatoiminnan laajentamisen keskeiset ympäristövaikutukset liittyvät kasvaviin haju- ja melupäästöihin sekä lannan käsittelyn aiheuttamiin pintavesivaikutuksiin. Nykytoiminnasta syntyy lietettä 4512 m³/vuosi ja laajennushankkeen myötä toiminnasta syntyy lietettä yhteensä noin 8412 m³/vuosi. Tilakeskuksen lietemäärä ei kuitenkaan lisäännä laajennushankkeessa, koska lisääntyvää lietemäärää varten rakennetaan etälietesäiliö. Myös liikenteen määrä kasvaa noin 3–4 kuljetuskertaan viikossa. Kun otetaan huomioon hankealueen sijainti, liikenteestä ei aiheudu merkittäviä meluhaittoja asutukselle. Lisäksi laajennus toteutetaan nykyisen toiminnan yhteyteen, jolloin vaikutukset eivät ole uudesta eläinsuojasta aiheutuvien vaikutusten kaltaisia.

Koska sikalatoiminta on jatkuvaa, myös laajennushankkeen keskeiset vaikutukset, kuten lannan käsittelystä ja sikalan ilmanvaihdesta aiheutuvat hajuhaitat sekä raskaasta liikenteestä johtuvat meluhaitat ovat luonteeltaan jatkuvia ja säännöllisiä. Vaikutukset ovat eläinsuojatoiminnalle tyypillisiä ja ennakoitavia. Lupa- ja valvontavirasto katsoo, että hankkeen vaikutusten luonne, voimakkuus tai kesto eivät merkittävästi muutu, kun niitä verrataan olemassa olevan sikalatoiminnan vaikutuksiin.

Laajennushankkeen lähellä ei sijaitse herkkiä asutuskohteita tai tiheästi asutettuja alueita. Hanke sijaitsee maakunnallisesti merkittävällä maisema-alueella ja sen laitamilla. Hanke on kuitenkin tyypillistä maatalousrakentamista ja sijoittuu olemassa olevien rakennusten yhteyteen, joten Lupa- ja valvontavirasto katsoo, että hankkeesta ei aiheudu todennäköisesti merkittäviä vaikutuksia maisemaan, kulttuuriympäristöihin tai maankäyttöön.

Luonnonympäristö ja luonnonsuojelualueet

Luonnonsuojelun näkökulmasta laajennushankkeeseen ei ole tarpeen soveltaa ympäristövaikutusten arviointimenettelyä, kun otetaan huomioon hankkeen laajuus ja vaikutusmekanismit. Laajennushankkeen ympäristövaikutusten luonne ei muutu olennaisesti olemassa olevaan toimintaan nähden. Laajennushanke sijaitsee noin viiden kilometrin päässä Karvianjoen kosket Natura 2000 -alueesta (SAC FI0200130). Lupa- ja valvontavirasto katsoo, että Karvianjoen koskien Natura-alueen suojeluperusteisiin kuuluviin jokiluontotyyppeihin ja erityisesti jokihelmisimpukkaan (raakkuun) kohdistuvan merkittävän haitan kynnys on entuudestaan ylittynyt vesistökuormituksen vaikutuksesta. Vedenlaatua heikentävät alueella monien eri toimintojen (maa- ja metsätalous, turvetuotanto, vedenotto) yhteisvaikutukset. Sikalan laajennuksesta aiheutuva kuormitus (ravinteet, kiintoaines ja veden viipymään kohdistuvat vaikutukset) voi lisätä vesistökuormitusta. Lisääntyvän kuormituksen merkittävyys verrattuna olemassa olevaan toimintaan ei kuitenkaan ole verrattavissa hankeluettelon mukaisen toiminnan aiheuttamiin vaikutuksiin.

Pinta- ja pohjavedet

Laajennushanke sijaitsee Karvianjoen pintavesien toimenpideohjelman alueella. Hanke sijaitsee noin 600 m päässä Pikkujoesta, joka virtaa noin 3,4 km päässä sijaitsevaan Karvianjokeen. Lannan levitykseen käytettävät pellot sijaitsevat Karvianjoen valuma-alueella. Viimeisimmän hyväksytyn kolmannen vesienhoitokauden luokittelun mukaan Karvianjoen yläosan vesimuodostuman ekologinen tila on tyydyttävä ja fysikaalis-kemiallinen tila on välttävä. Vesienhoidon tavoitteena on saavuttaa vesien hyvä ekologinen tila, mikä edellyttää tehokkaita vesiensuojelutoimenpiteitä kyseisellä valuma-alueella. Karvianjoen vesistö on entuudestaan hyvin kuormitteinen mm. turvetuotannon, peltoviljelyn ja metsäojitusten takia.

Sikalan laajentamishanke voi kasvattaa riskiä sellaisille onnettomuuksille, jotka vaarantavat Karvianjoen vedenlaadun ja vesieliöstön. Laajennushankkeessa lannanlevitykseen tarvittava peltoalue kasvaa ja ulottuu laajemmalle Karvianjoen vesistöalueella. Kotieläintalouden keskittymisalueilla peltujen fosforiluku on usein liian suuri.

Hankealueen alapuolella Karvianjoen kosket -Natura 2000 -alueella elää mm. uhanalaisia jokihelmisimpukoita, jotka voivat vaarantua sikalan toimintoihin liittyvässä vakavassa onnettomuudessa. Hanke sijaitsee Pukaran 1E-luokan pohjavesialueen ulkopuolella, lähellä pohjaveden merkittävää purkautumisaluetta.

Koska paikalla on jo olemassa olevaa sikalatoimintaa, laajennushanke ei kuitenkaan merkittävästi lisää riskejä onnettomuuksille. Suunniteltu laajennusrakennus sekä sikalan yhteydessä oleva lieteallas sijaitsevat noin 600 m etäisyydellä lähimmästä vesistöstä,

mikä vähentää mahdollisesta onnettomuudesta aiheutuvia suoria vesistövaikutuksia. Muut lietesäiliöt sijaitsevat 1,5–2,7 km päässä tilakeskuksesta. Siten sikalan laajennushankkeella ei arvioida olevan todennäköisesti merkittäviä vaikutuksia pinta- ja pohjavesiin.

Yhteisvaikutukset

Hankkeen välittömässä läheisyydessä on toiminnassa oleva lypsykarjanavetta ja seuraavaksi lähimmät eläinsuojat sijaitsevat yli kolmen kilometrin päässä. Hankkeilla ei arvioida olevan todennäköisesti merkittäviä yhteisvaikutuksia. Muita yhteisvaikutuksia aiheuttavia hankkeita ei ole vaikutusalueella tunnistettu.

Lieventämistoimenpiteet

Hankkeesta vastaavan tilakeskukseen ei rakenneta uutta lannansäilytystilaa. Traktoriliikennettä vähennetään kuljettamalla lietettä rekalla ja raskaan liikenteen kuljetusten kuormakokoja kasvattamalla ehkäistään liikenteen määrän ja meluhaittojen merkittävää lisääntymistä. Lisääntyvän lannan peltolevityksen hajuhaittoja tullaan vähentämään veitsimultauksella. Haju- ja ammoniakkipäästöjä vähennetään lisäksi ruokinnalla, karsinojen puhtaana pitämisellä, toimivalla ilmanvaihdolla ja lietekuiluja viilentämällä.

Yhteenveto

Kun huomioidaan hanke kokonaisuutena, sen ominaisuudet, sijainti, vaikutusten luonne, esitetyt selvitykset ja kuulemisessa esiin tulleet asiat, hankkeesta tai hankkeiden yhteisvaikutuksista ei todennäköisesti aiheudu laajuudeltaan tai laadultaan YVA-lain hankeluettelon hankkeiden vaikutuksiin rinnastettavia merkittäviä haitallisia ympäristövaikutuksia. Arviointimenettelyä ei siten ole tarpeen soveltaa hankkeeseen.

6 Selvilläolovelvollisuus

Hankkeesta vastaavan on sen lisäksi, mitä erikseen säädetään, oltava riittävästi selvillä hankkeensa ympäristövaikutuksista siinä laajuudessa kuin kohtuudella voidaan edellyttää (YVA-laki 31 §).

Laajennushankkeen osalta tulee luonnonsuojelun valvontaviranomaiselta selvittää Natura-arvioinnin tarve Karvianjoen kosket Natura 2000-alueeseen (SAC FI0200130).

7 Päätöksestä tiedottaminen

Päätös annetaan tiedoksi julkisella kuulutuksella YVA-lain 13 §:n mukaisesti. Päätös on nähtävillä ympäristöhallinnon verkkopalvelussa osoitteessa: [YVA-päätökset - Varsinais-Suomi ja Satakunta](#)

8 Käsittelymaksu

Päätöksestä ei peritä maksua.

Lupa- ja valvontaviraston antamat YVA-lain (252/2017) 13 §:n mukaiset päätökset ympäristövaikutusten arviointimenettelyn soveltamisesta yksittäistapauksessa ovat Valtioneuvoston asetuksen Lupa- ja valvontaviraston maksuista vuonna 2026 (1177/2025) voimaantulosta 1.1.2026 lähtien olleet maksullisia. Asetuksen siirtymäsäännöksen mukaan asetuksen voimaan tullessa vireillä olevista asioista sekä maksamattomista suoritteista Lupa- ja valvontavirasto perii kuitenkin maksun tämän asetuksen voimaan tullessa voimassa olleiden aluehallintoviraston, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten ja kehittämis- ja hallintokeskuksen sekä Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviraston suoritteiden maksuja koskevien säännösten mukaan. Kyseisten säännösten nojalla tästä päätöksestä YVA-menettelyn soveltamisesta yksittäistapauksessa ei peritä maksua

9 Sovelletut säännökset

- Laki ympäristövaikutusten arviointimenettelystä (YVA-laki 252/2017): 3, 11, 12, 13, 31 ja 37 § sekä liitteet 1 ja 2.
- Valtioneuvoston asetus ympäristövaikutusten arviointimenettelystä (YVA-asetus 277/2017): 1 §
- Valtion maksuperustelaki (150/1992) 8 §
- Valtioneuvoston asetus (1177/2025) Lupa- ja valvontaviraston maksuista vuonna 2026 7 §.

10 Muutoksenhaku

Hankkeesta vastaavan muutoksenhakuoikeus

Hankkeesta vastaava saa hakea tähän päätökseen muutosta valittamalla Turun hallinto-oikeuteen. Valitusosoitus on liitteenä 1.

Hankkeesta vastaava, joka katsoo, että päätöksestä perittävän maksun määrittämisessä on tapahtunut virhe, voi vaatia siihen oikaisua Lupa- ja valvontavirastosta. Maksua koskeva oikaisuvaatimusohje on liitteenä 2.

Muiden tahojen muutoksenhakuoikeus

Se, jolla on oikeus hakea muutosta hanketta koskevaan lupapäätökseen, saa hakea muutosta tähän päätökseen, jolla on katsottu, ettei ympäristövaikutusten arviointimenettely ole tarpeen. Muutosta voidaan hakea vasta siinä vaiheessa, kun edellä mainitusta lupaa koskevasta päätöksestä on mahdollisuus valittaa (YVA-laki 37 § 2 mom.).

Tämä asiakirja on hyväksytty viraston sähköisessä asianhallintajärjestelmässä. Asian on esitellyt ylitarkastaja Sanna Mäkeläinen ja ratkaissut ylitarkastaja Jutta Lillberg-Puskala.

Liitteet

Liite 1: Valitusosoitus
Liite 2: Hankealueen sijainti

Jakelu

Antti Pukara (todisteellinen tiedoksianto)

Tiedoksi

Kankaanpään kunta (sähköisesti)
Satakunnan alueellinen vastuumuseo (sähköisesti)
Satakuntaliitto (sähköisesti)

Lupa- ja valvontavirasto

Postiosoite: PL 20, 13035 LVV

Puhelinvaihte: 0295 254 000

kirjaamo@lvv.fi | lvv.fi

Tämä asiakirja LVV-U/40449/2026 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument LVV-U/40449/2026 har godkänts elektroniskt

Ratkaisija Lillberg-Puskala Jutta 10.03.2026 10:53

Esittelijä Mäkeläinen Sanna 10.03.2026 10:50

Hankealueen sijainti

Hankealueen sijainti kartalla. Uusi sikala on piirretty sinisellä. Lähde: Antti Pukaran YVA-menettelyn tarpeen soveltamista koskeva pyyntö, täydennetty aineisto 9.12.2025